

Uitzondering mondkapjesplicht

In eerdere kamerbrieven heb ik u geïnformeerd over de uitzondering op de mondkapjesplicht voor mensen die vanwege ziekte of beperking geen mondkapje kunnen dragen. VWS is de afgelopen maanden, samen met het ministerie van Justitie en Veiligheid en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, in gesprek gebleven met alle betrokken partijen om een vinger aan de pols te houden bij de uitvoering van de mondkapjesplicht en de uitzondering daarop. Daarover informeer ik u hierbij.

Ten eerste komt uit de gesprekken naar voren dat de uitzonderingsregeling voor mensen met een ziekte of beperking in de praktijk nog lang niet overal bekend is. Mensen om wie het gaat stuiten daarom nog steeds op onbegrip en dit geeft een drempel om te participeren aan de maatschappij. Daarom heb ik in samenwerking met cliëntorganisaties en partijen uit het veld een animatie ontwikkeld die ingezet kan worden bij diverse vormen van (publieks)voorlichting op plekken waar de mondkapjesplicht geldt. U vindt de informatie over deze animatie onder de communicatieparagraaf elders in deze brief.

Ten tweede blijkt uit de gesprekken met cliëntenorganisaties en vertegenwoordigers van handhavende partijen (Politie, Openbaar Ministerie en OV-bedrijven) dat er een spanningsveld blijft tussen de handhaafbaarheid van de mondkapjesplicht aan de ene kant en de laagdrempeligheid voor mensen die het betreft om zich op de uitzondering te beroepen aan de andere kant.

In het ontwerp van de uitzonderingsregeling is ervoor gekozen om mensen veel ruimte te geven om met eigen bewijsmiddelen te komen. Een van de vormen waarmee mensen kunnen laten zien dat zij onder de uitzondering vallen is een kaartje dat te downloaden is van de website van Vilans. Het gebruik van die kaart met verklaring is in absolute aantallen succesvol te noemen. De kaart is sinds de introductie namelijk 300.000 keer gedownload (check: 5.1.2e). Tegelijkertijd zijn de signalen van handhavende partijen, met name in het openbaar vervoer, minder positief. De kaart wordt regelmatig misbruikt door mensen die weigeren een mondkapje te dragen zonder dat met ander bewijsmateriaal te kunnen of willen bewijzen. Het is met name deze groep die met enige regelmaat zorgt voor geweldsincidenten in het openbaar vervoer.

Naar aanleiding van deze signalen onderzoek ik of de kaart met de verklaring doorontwikkeld kan worden tot een persoonsgebonden Eigen Verklaring Uitzondering Mondkapjesplicht, lijkend op de Eigen Verklaring zoals die in het kader van de avondklok reeds in gebruik is. Deze Eigen Verklaring heeft juridisch een sterkere basis en misbruik door personen die buiten de doelgroep vallen, is beter aan te pakken. Een dergelijke aanpassing verhoogt de handhaafbaarheid en draagt bij aan een groter draagvlak onder handhavende partijen voor de uitzonderingsregeling.

Ten derde is gebleken dat de zorgsector, waar de wettelijke mondkapjesplicht niet van toepassing is, op basis van eigen richtlijnen in de meeste gevallen mondkapjes verplicht stelt. Niet alle zorgorganisaties dragen daarbij zorg voor een uitzonderingsregeling voor mensen die vanwege ziekte of beperking geen mondkapje kunnen dragen.

In de kamerbrief van 13 januari jl.¹ heb ik u geïnformeerd dat ik daarover in gesprek ben gegaan met de koepels van ziekenhuizen en hen heb opgeroepen juist voor deze doelgroep in een oplossing te voorzien. Als vervolg hierop is in overleg met deze koepels eind februari een factsheet opgesteld die specifiek ingaat op de situatie rondom mondkapjes in ziekenhuizen. De factsheet bevat informatie over de uitzondering en geeft voorbeelden hoe deze uitzondering kan worden toegepast binnen de specifieke context van de ziekenhuiszorg. We zien dat verschillende ziekenhuizen de uitzondering inmiddels expliciet opnemen in de informatie op hun websites.

¹ Kamerstukken II 2020/21, 25 295, nr. 874.